

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Morfologia i składnia

Nazwa w języku polskim*: Morfologia i składnia

Nazwa w języku angielskim*: Morphology and syntax

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Zaliczenia na ocenę
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Zaliczenia na ocenę
Efekty uczenia się modułu zajęć
MiS_W01 – w zaawansowanym stopniu – zna i rozumie wybrane pojęcia, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu morfologii i składni języka niemieckiego, a także wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu językoznawstwa [K_W01]
MiS_W02 – zna i rozumie złożoną naturę morfologii i składni języka niemieckiego i mechanizmy zachodzących w nich zmian [K_W03]
MiS_W03 – ma zaawansowaną wiedzę ogólną o morfologii i składni języka niemieckiego, wynikających z nich struktur i funkcji, także w ujęciu kontrastywnym [K_W04]
MiS_U01 – potrafi wykorzystywać w komunikacji z otoczeniem akademickim i zawodowym specjalistyczną terminologię z zakresu morfologii i składni języka niemieckiego przy konstruowaniu wypowiedzi, uwzględniając w ich formie oraz treści czynniki środowiskowe i zawodowe [K_U08]
MiS_K01 – jest gotowa/gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów związanych z nabywaniem wiedzy o morfologii i składni oraz umiejętności językowych w zakresie gramatyki [K_K03]
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne
Nie dotyczy
Bilans pracy studenta
3 punkty ECTS (75 godz. pracy)

- 50 godz. – w kontakcie (2 ECTS)
- 25 godz. – praca własna (1 ECTS; przygotowanie do zajęć oraz do kolokwiów w ramach konwersatorium i egzaminu pisemnego w ramach wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura
Dudenredaktion / Scholze-Stubenrecht W. / Wermke M.: <i>Duden – Die Grammatik. Der Duden in 12 Bänden. Band 4</i> , Mannheim 2006. Granzow-Emden M.: <i>Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten</i> , Tübingen 2019.
Efekty uczenia się
MiS_W01 MiS_W02 MiS_W03 MiS_K01
Metody i kryteria oceniania
Metoda: egzamin pisemny Kryteria: przedziały procentowe, według skali: 60-67,9% – 3,0 68-75,9% – 3,5 76-83,9% – 4,0 84-91,9% – 4,5 92-100% – 5,0 Weryfikowane efekty uczenia się: MiS_W01, MiS_W02, MiS_W03 Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć Kryteria: - w przypadku problemów ze zrozumieniem treści korzystanie z pomocy osoby prowadzącej zajęcia Weryfikowane efekty uczenia się: MiS_K01 W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do egzaminu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca egzaminacyjna powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.
Zakres tematów zajęć
1. Gramatyka: definicje, gramatyka implicytna i eksplicytna, nauka o częściach zdania i nauka o częściach mowy jako dwa elementy składowe gramatyki 2. Morfologia i składnia: definicje, przedmiot badań 3. Klasyfikacja części mowy: kryteria, problemy podziału na części mowy 4. Zdanie – definicja, formy i funkcje, klasyfikacja zdań w oparciu o wybrane kryteria 5. Pojęcie walencji, obligatoryjne i fakultatywne człony zdania 6. Tradycyjna nauka o zdaniu: podmiot, dopełnienie, okolicznik 7. Topologiczny model zdania w języku niemieckim 8. Strukturalne typy zdań: centralno-werbalne, inicjalno-werbalne i finalno-werbalne 9. Rodzaje zdań: zdanie oznajmujące, pytające i żądające 10. System czasów w języku niemieckim 11. Tryby w języku niemieckim 12. Strona czynna i bierna w języku niemieckim

13. Rzeczownik, rodzajnik, zaimek, fraza nominalna/rzeczownikowa (deklinacja), przyimek, grupa przyimkowa
14. Formy i funkcje elementów łączących i wskazujących (konektorów): partykuły, przysłówki, spójniki współrzędne, podrzędne i porównawcze
15. Przydawka: funkcja i rodzaje; przymiotnik w funkcji przydawki
Rygory zaliczenia zajęć
Egzamin
Literatura uzupełniająca
Boettcher W. <i>Grammatik verstehen</i> , Tübingen 2009. Dudenredaktion / Hoberg U. / Hoberg R. <i>Duden – Deutsche Grammatik</i> , Mannheim 2016. Hoffmann L. <i>Sprachwissenschaft</i> , Berlin / New York 2010. Źródła internetowe: https://dict.leo.org/grammatik/deutsch/grammar.xml https://grammis.ids-mannheim.de https://www.deutschunddeutsch.de
Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy
Metody dydaktyczne – inne
Nie dotyczy

Konwersatoria

Literatura
Dudenredaktion / Scholze-Stubenrecht W. / Wermke M.: <i>Duden – Die Grammatik. Der Duden in 12 Bänden. Band 4</i> , Mannheim 2006. Granzow-Emden M.: <i>Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten</i> , Tübingen 2019.
Efekty uczenia się
MiS_W01 MiS_W02 MiS_W03 MiS_U01 MiS_K01
Metody i kryteria oceniania
Metoda: dwa kolokwia (každorazowo: jedno podejście do zaliczenia oraz maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze) Kryteria: przedziały procentowe, według skali: 60-67,9% – 3,0 68-75,9% – 3,5 76-83,9% – 4,0 84-91,9% – 4,5 92-100% – 5,0 Weryfikowane efekty uczenia się: MiS_W01, MiS_W02, MiS_W03, MiS_U01 Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć Kryteria: - w przypadku problemów ze zrozumieniem treści korzystanie z pomocy osoby prowadzącej zajęcia Weryfikowane efekty uczenia się: MiS_K01 W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do kolokwii (np. w celu wyszukiwania oraz

gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwii powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

1. Czasownik jako podstawowy komponent zdania: koniugacja, odmienne i nieodmienne formy czasownika
2. Cechy czasowników mocnych, słabych i nieregularnych
3. Czasowniki mocne, słabe i nieregularne – analiza cech wybranych czasowników
4. Czasowniki samodzielne i funkcyjne
5. Czasowniki posiłkowe i łączące
6. Czasowniki modalne – modalność deontyczna i epistemiczna
7. Klasy fleksyjne czasownika – analiza wybranych przykładów użycia
8. Analiza walencji czasowników
9. Czasowniki z bezokolicznikiem – analiza znaczenia wybranych przykładów użycia
10. Kolokwium nr 1
11. Czasowniki zwrotne – analiza wybranych przykładów użycia
12. Analityczne i syntetyczne formy czasownikowe – analiza wybranych przykładów użycia czasownika w zdaniu
13. Topologiczny model zdania w języku niemieckim – analiza struktury przykładowych zdań prostych i złożonych
14. Strukturalne typy zdań – analiza znaczenia i funkcji zdań centralno-werbalnych, inicjalno-werbalnych i finalno-werbalnych
15. Kolokwium nr 2

Rygorzy zaliczenia zajęć

Zaliczenia na ocenę

Literatura uzupełniająca

Boettcher W. *Grammatik verstehen*, Tübingen 2009.

Dudenredaktion / Hoberg U. / Hoberg R. *Duden – Deutsche Grammatik*, Mannheim 2016.

Hoffmann L. *Sprachwissenschaft*, Berlin / New York 2010.

Źródła internetowe:

<https://dict.leo.org/grammatik/deutsch/grammar.xml>

<https://grammis.ids-mannheim.de>

<https://www.deutschunddeutlich.de>

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjna, metody dyskusyjne, metody kooperatywne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator